

تئوری سازمان و مدیریت

مجموعه مدیریت

مؤلف: دکتر ناصر عسگری

آمادگی آزمون دکتری

ISBN: 978-600-6575-38-4

عسگری، ناصر

تئوری سازمان و مدیریت / ناصر عسگری

مکتب ماهان: ۱۳۹۲

۳۵۱ص: جدول، نمودار (آمادگی آزمون دکتری مدیریت)

فهرستویسی بر اساس اطلاعات فیا.

فارسی - چاپ اول

تئوری سازمان و مدیریت

ناصر عسگری

ج - عنوان

رده بندی کنگره:

رده بندی دیویی

کتابخانه ملی ایران

۱۳۹۲ ت ۹ ۵۵۱۳ / LB۲۲۵۳

۲۷۸/۱۶۶۴

۳۲۱۵۱۹۹

انتشارات مکتب ماهان

- نام کتاب: تئوری سازمان و مدیریت
- مؤلف: ناصر عسگری
- مسئول تولید: سمیه بیگی
- مدیر اجرایی: مهد مهیار پویش
- مسئول برنامه ریزی و تولید محتوا: الهام سعیدی
- ناشر: مکتب ماهان
- نوبت و تاریخ چاپ: اول ۱۳۹۲
- تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه
- قیمت: ۳۰۰/۰۰۰ ریال
- شابک: ISBN ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۷۵-۳۸-۴

انتشارات مکتب ماهان: تهران - قائم مقام فراهانی، نرسیده به عباس آباد، کوچه میرزا حسینی، پلاک ۵

تلفن: ۸۸۱۰۵۰۴۰

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی آزاد ماهان می باشد. و هرگونه اقتباس و کپی برداری از این اثر بدون اخذ مجوز پیگرد قانونی دارد.

بنام خدا

ایمان دارم که هر تغییر و تحول بزرگی در مسیر زندگی بدون تحول معرفت و نگرش میسر نخواهد بود. پس بیایید با اندیشه توکل، تفکر، تلاش و تحمل در توسعه دنیای فکریمان برای نیل به آرامش و آسایش توأمان اولین گام را برداریم. چون همگی یقین داریم دانایی، توانایی می آورد.

شاد باشید و دلی را شاد کنید

برادران سیاری

بهار ۹۲

شاید مهم‌ترین عامل تعیین‌کننده میزان پیشرفت و توسعه هر سازمان یا جامعه‌ای شیوه مدیریت آن باشد. مدیریت به‌عنوان "علم و هنر کارکردن یا به‌وسیله دیگران" باید از ظرفیت‌ها و منابع موجود بیشترین بهره‌مکن را ببرد و زمینه‌ای فراهم سازد که با ایجاد ترکیبی موزون از عناصر مختلف سازمانی امکان موفقیت، بهره‌وری و تعالی مستمر سازمان را فراهم سازد. آشنایی با اصول و نظریه‌های این رشته تا حدود زیادی به مدیران سازمان‌ها کمک می‌کند که به این مهم دست یابند. از این رو بخش قابل توجهی از واحدهای آموزشی رشته مدیریت در دانشگاه و همچنین دوره‌های مهارت‌آموزی مدیران به تشریح مبانی نظری این رشته و وظایف مدیریت در سازمان می‌پردازند.

از این رو در آزمون دکتری مدیریت نیز درس تئوری سازمان به‌عنوان یکی از منابع اصلی دروس تخصصی معرفی شده و این درس نقش بسیار تعیین‌کننده‌ای در موفقیت در این آزمون را دارد. با وجود این، گستردگی منابع این سرفصل از یک سو و محدودیت زمانی اغلب داوطلبان آزمون دکتری از سوی دیگر، نیاز به انتخابی جامع برای پاسخ به سوالات این درس را ضروری ساخته است.

تدوین کتاب حاضر تلاشی برای برآورده ساختن موثر این نیاز و نتیجه چندین سال تجربه نویسنده در تدریس این درس در دانشگاه و دوره‌های آمادگی کارشناسی ارشد و دکتری بوده است. این کتاب مفهوم مدیریت را به‌عنوان "به‌کارگیری مؤثر و کارآمد منابع انسانی و مادی سازمان با انجام وظایفی همچون برنامه‌ریزی، سازماندهی، بسیج منابع و امکانات، هدایت و کنترل جهت تحقق اهداف مشخص" در نظر گرفته و بر این اساس در قالب هفت بخش (۱۳ فصل و ۵ ضمیمه) تدوین شده است:

- بخش اول با عنوان کلیات شامل دو فصل است: (۱) مفاهیم پایه سازمان و مدیریت، و (۲) طبقه‌بندی تاریخی تئوری‌های سازمان و مدیریت؛
- بخش دوم با عنوان تصمیم‌گیری اثر بخشی شامل دو فصل است: (۳) تصمیم‌گیری و (۴) خلاقیت، نوآوری و کارآفرینی؛
- بخش سوم با عنوان برنامه‌ریزی شامل دو فصل است: (۵) برنامه‌ریزی و (۶) مدیریت راهبردی؛
- بخش چهارم کتاب با عنوان سازماندهی شامل سه فصل است: (۷) اصول و فرایند سازماندهی؛ (۸) ابعاد ساختاری و محتوایی سازمان و (۹) انواع ساختارهای سازمانی؛

- بخش پنجم کتاب با عنوان هدایت شامل سه فصل است: (۱۰) رهبری، (۱۱) انگیزش و (۱۲) ارتباطات؛
- بخش ششم با عنوان کنترل نیز شامل یک فصل با همین عنوان است.
- در بخش هفتم و پایانی کتاب نیز ۵ موضوع از تئوری‌های مدیریت به‌نسبت نوین سازمان در قالب ۵ ضمیمه ارائه شده است: (۱) استعاره‌های سازمان، (۲) پست‌مدرنیسم، (۳) مدیریت دانش، (۴) سرمایه فکری و (۵) سرمایه اجتماعی.

در پایان کتاب نیز مجموعه آزمون‌های دکتری سال‌های گذشته این درس ارائه شده است.

آنچه این کتاب را نسبت به کتاب‌های بسیاری که در این زمینه وجود دارد، متمایز می‌سازد شیوه نگارش آن است؛ این کتاب تلاش دارد اصول و تئوری‌های عمومی مدیریت را در قالب الگوهای یادگیری مؤثر و مدل چارچوب ذهنی ارائه کند تا امکان یادگیری سریع‌تر و موثرتر مطالب را فراهم سازد. بدین منظور مفاهیم عمومی مدیریت را به‌شکل طبقه‌بندی‌های مفهومی نمایش نموداری، جداول راهنما، خلاصه‌ها، نکات و تعاریف ساده و جامع ارائه می‌کند؛ به‌طوری که خواننده می‌تواند همه مفاهیم اصلی و جزئیات مرتبط با آن‌ها را در قالب دسته‌بندی‌های اصولی و مرتبط مطالعه نماید. دسته‌بندی، شماره‌بندی و استفاده از اشکال و نمودارهای مرتبط از ویژگی‌های منحصر به فرد این کتاب است. افزون بر این در همه فصول کتاب، معادل انگلیسی واژگان و اصطلاحات کلیدی در مقابل معادل فارسی آنها آورده شده است، که هم به درک بهتر مفاهیم کمک می‌کند و هم موجب تقویت زبان تخصصی دانشجویان مدیریت خواهد شد. آزمون‌های چهارگزینه‌ای طبقه‌بندی شده نیز یکی دیگر از ویژگی‌های خاص این کتاب است؛ در پایان هر فصل سئوال‌های آزمون‌های سال‌های گذشته آزمون‌های سراسری به‌شکل فصل به فصل طبقه‌بندی و ارائه شده است. این آزمون‌ها جهت مرور مطالب و کسب آمادگی لازم جهت آزمون‌های سراسری دانشگاه‌ها مفید خواهد بود. افزون بر اینکه در بسیاری از موارد در آزمون این درس، سئوالات تکراری از سال‌های گذشته دیده می‌شود.

با وجودی که در این کتاب تلاش شده خلاصه ساده و جامعی از چندین کتاب مربوط به تئوری‌های سازمان و مدیریت شود، حجم محدود کتاب باعث شده فرصت کافی برای تشریح عمیق و ارائه چارچوب کلان و مثال‌های کاربردی وجود نداشته باشد. از این رو به داوطلبان آزمون دکتری این رشته توصیه می‌شود برای کسب شناختی عمیق و چارچوبی جامع از تئوری‌های سازمان و مرور تحلیلی آزمون‌های این درس در کلاس‌های حضوری یا مجازی این درس که در موسسه آموزش عالی آزاد ماهان که توسط نویسنده این اثر برگزار می‌شود، شرکت کنند.

با امید به اینکه کتاب حاضر بتواند در اعتلای سطح دانش دانشجویان و مدیران و نیز قبولی داوطلبان کنکور دکتری مدیریت مفید باشد، موجب امتنان خواهد بود که با ارائه نظرات پیشنهادی و اصلاحی خود به اعتلای این اثر یاری فرمایید.

بخش نخست: کلیات تئوری‌های سازمان و مدیریت

فصل اول: مفاهیم پایه در تئوری‌های سازمان و مدیریت ۱۰

فصل دوم: طبقه‌بندی تاریخی تئوری‌های سازمان ۲۵

بخش دوم: تصمیم‌گیری و نقش خلاقیت در آن

فصل سوم: تصمیم‌گیری ۶۷

فصل چهارم: خلاقیت، نوآوری و کارآفرینی ۹۱

بخش سوم: برنامه‌ریزی و مدیریت راهبردی

فصل پنجم: برنامه‌ریزی ۱۰۵

فصل ششم: اصول برنامه‌ریزی و مدیریت راهبردی ۱۲۵

بخش چهارم: سازماندهی

فصل هفتم: سازماندهی و فرایند طراحی ساختار سازمانی ۱۴۵

فصل هشتم: ابعاد ساختاری و محتوایی سازمان ۱۶۳

فصل نهم: معرفی انواع ساختارهای سازمانی ۱۸۹

بخش پنجم: هدایتی

فصل دهم: رهبری ۲۲۳

فصل یازدهم: انگیزش ۲۴۳

فصل دوازدهم: ارتباطات ۲۶۷

بخش ششم: کنترل

فصل سیزدهم: کنترل سازمانی ۲۸۵

بخش هفتم: ضمیمه‌ها

ضمیمه ۱: استعاره‌های سازمانی ۳۰۱

ضمیمه ۲: پست‌مدرنیسم ۳۰۷

ضمیمه ۳: مدیریت دانش ۳۱۵

ضمیمه ۴: سرمایه اجتماعی ۳۲۱

ضمیمه ۵: سرمایه فکری ۳۲۷

بخش هشتم:

سوالات آزمون‌های دکتری سالهای گذشته ۳۳۱

پاسخنامه ۳۴۸